

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020**

**Probă scrisă
Limba și literatura română**

Testul 34

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

*Septembrie cu drumuri de-aramă în pădure,
cu-ntârzieri de cornuri și povârnișuri moi
pe cari se-opresc din umblet întoarcerile sure
de turme cu talangă și botul în trifoi,*

*cu haitele de vânturi gonește păsări ude
și toarnă-n desfrunzire făclii cu floarea-n jos,
iar resemnarea-și rupe un chiot ce se-aude
din via luminată cu pulbere de os.*

*Cu ochii-nchiși și părul plăpând arzând în aer,
prin ierburile roșii cu melci pe spin dormind,
în gânduri cu tăișul celui din urmă vaier
și-n vine inelarea de presimțiri fugind,*

*mergi singură prin basmul metalic ce se-ncheagă
pe unde-și trase vara pulpana de azur,
că preajma mea de-altare și-alei te cere-ntreagă
și-n creștetul simțirii te-nfigi ca plopul dur.*

*Știu: vine-n țară iarna cu năluciri de sare,
cu punți de somn pe ape ce-n vrajă-ncremenesc,
când lampa te sfințește pe tâmpilele amare
și clinchet prinzi de sănii, scăzând pe-un drum domnesc.*

Ion Vinea, *Dintr-o toamnă* (fragment)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *gonește*, *pulbere*. **4 puncte**
2. Menționează rolul cratimei din secvența: *cu-ntârzieri de cornuri*. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din versurile: *pe-un drum domnesc; Cu ochii-nchiși*. **4 puncte**
4. Selectează două cuvinte care conțin vocale în hiat din secvența: *iar resemnarea-și rupe un chiot ce se-aude / din via luminată*. **4 puncte**
5. Precizează tipul de rimă din prima strofă și măsura primului vers al poeziei. **4 puncte**
6. Transcrie din textul dat două figuri de stil diferite, precizând felul acestora. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la *genul liric* a textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale genului liric;
- să prezinți detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând fragmentul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

„Grădina planetară. Cultivarea coexistenței” este titlul bienalei*, și pornește de la metafora botanică a filosofului și peisagistului Gilles Clément, metaforă cu o istorie culturală mult mai îndelungată – lumea este o grădină pe care trebuie să o cultivi cu grijă și căreia trebuie să îi oferi toată atenția ta. [...]

„Grădina planetară” creată de „Manifesta 12” presupune documentare atentă, intervenții în spațiu, peste 50 de artiști și 20 de locații spectaculoase și alte evenimente colaterale. Practic, bienala e peste tot, la fel ca toate grijile orașului Palermo, lăsate deoparte în fiecare zi și reluate odată cu un nou răsărit. „Grădina planetară” a Manifestei pune în scenă orașul, aceasta fiind una dintre secțiunile bienalei, dar și plantele ca resursă fragilă a acestei planete, precum și acel „out of control”, rețelele invizibile, fluxurile digitale, cea de-a treia secțiune a bienalei.

E fascinant cum lucrările de artă reușesc să rămână aici discrete. [...] De la Palazzo Ajutamicristo, altfel închis pentru public, dar redeschis cu ocazia bienalei, palat nobiliar din secolul al XV-lea, construit de bancherul Guglielmo Ajutamicristo, care se ocupa cu comerțul cu cereale, pașii ne poartă către Orto Botanico, în Via Lincoln – o grădină spectaculoasă, exotică, născută în 1789, cu păduri de bambuși, arbori bătrâni, imemoriali, spații largi cu cactuși înfloriți, nuferi, pești de un roșu aprins, organizare și, totuși, abandon. Aici, Manifesta intervine la fel de discret, cu câteva lucrări de artă plasate fie în colțuri umbroase de grădină, fie în sere parfumate, cum e cazul cercetării artistului columbian Alberto Baraya, un ierbar cultural, o colecție simbolică de plante artificiale, din Sicilia și Palermo. Te pierzi în această grădină enormă, îmbrăcată în diferite nuanțe de verde, cu plante succulente, plante medicinale și zeci de tipuri de salvie. Arta e și aici tăcută, cuminte și surprinde delicat grădina și zumzetul ei, sunetul bambușilor.

Daria Ghiu, Palermo, la pas. Note de călătorie, în dilemaveche.ro

*bienala – eveniment care are loc o dată la doi ani

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - anul în care a fost înființată grădina exotică; **4 puncte**
 - naționalitatea artistului Alberto Baraya, care a organizat un ierbar cultural. **4 puncte**
- Scrie numele autoarei și titlul articolului din care a fost preluat fragmentul dat. **4 puncte**
- Menționează felul și cazul adjectivelor pronominale subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Arta e și aici tăcută, cuminte și surprinde delicat grădina și zumzetul ei.* **4 puncte**
- Transcrie, din fraza următoare, propozițiile subordonate, precizând felul acestora: *E fascinant cum lucrările de artă reușesc să rămână aici discrete.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin adverbul relativ *cum*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută într-un parc. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).